

Kemi B

Organisk kemi 11

Polymere

Læringsmål

- Monomere og polymere
- Polymerisationsreaktion
- Kædereaktion og trinvis reaktion
- Biologiske polymere
  - Amylase
  - Protein
  - DNA
- Kunstige polymere og plastik

GYMNASIEKEMI

Monomere og polymere

En **polymer** er et stof der består af lange kæder af atomer hvor der gentages enheder. Polymere dannes af når små molekyler, kaldet **monomere**, reagerer.

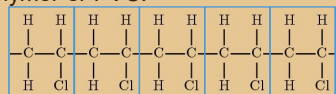
Polymere der kun dannes af en monomer kaldes **homopolymere**, mens polymere af flere monomere kaldes **copolymere**. Copolymere findes i mange underkategorier, eksempelvis

GYMNASIEKEMI

Monomere og polymere

Et eksempel på en polymer er PVC.

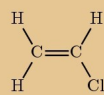

PVC - *polyvinylchlorid*

Monomeren er det molekyle polymeren dannes ud fra, og ikke blot den mindste gentagende enhed.

mindste gentagende enhed

monomer
chloroethen (vinylchlorid)

Homopolymere navngives ved blot at sætte **poly-** foran monomernavnet.

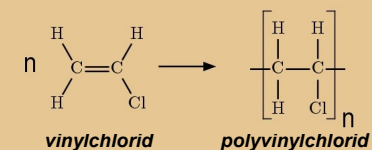

GYMNASIEKEMI

Polymerisation

Polymerisation er ikke en bestemt reaktionstype, men blot et udtryk for at man danner polymere. Der findes altså forskellige polymerisationer eksempelvis **polyaddition** og **polykondensation**.

Polymere tegnes typisk som den mindste gentagende enhed omringet af [ ].

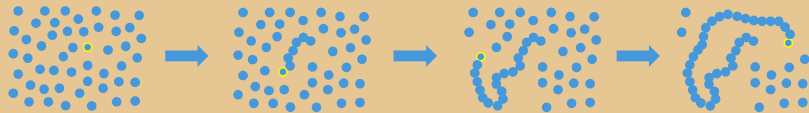

n angiver hvor mange gentagende enheder polymeren består af og er typisk ukendt eller en variation, eksempelvis 100-1000.

GYMNASIEKEMI

Kædereaktion og trinvis reaktion

Kædereaktion – reaktion fra en monomer

Trinvis reaktion – reaktion fra flere monomer

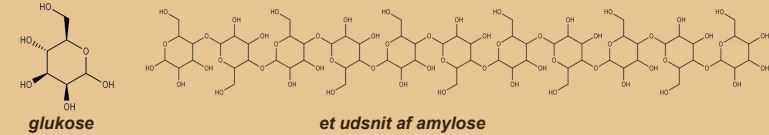
GYMNASIEKEMI

Biologiske polymere

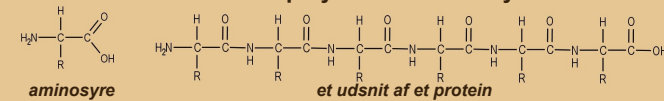
Polymere kan også kategoriseres efter om de er biologiske eller kunstige.

De biologiske er eksempelvis:

Amylose - en polymer af glukose

Proteiner – polymere af aminosyrer

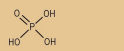
GYMNASIEKEMI

Biologiske polymere

DNA – en polymer af nukleotider

Nukleotider består af

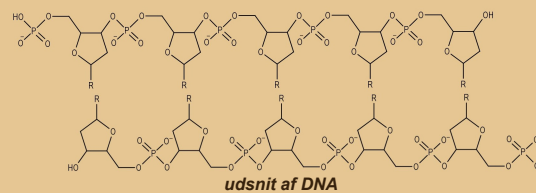
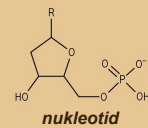
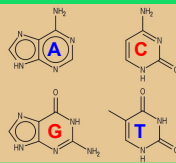
phosphat

deoxyribose

nukleinbase

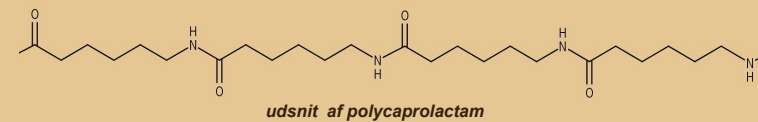
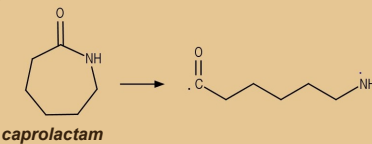

GYMNASIEKEMI

Kunstige polymere

Kunstige polymere kan blandt andet være kunstig gummi, epoxy maling, teflon, nylon og plastik.

Her eksempelvis Nylon 6 - polycaprolactam

GYMNASIEKEMI

Kunstige polymere

Ved plastik er det nemt at se de forskellige polymere de består af, da dette kan ses på deres genbrugssymboler.

 01 PET	 02 PE-HD	 03 PVC	 04 PE-LD	 05 PP	 06 PS
Polyethylen-terephthalat	High-Density Polyethylen	Poly-vinylchlorid	Low-Density Polyethylen	Polypropylen	Polystyren
					

GYMNASIEKEMI

Næste video →

Opgaver, quizzet og simulationer på
www.gymnasiekemi.com

GYMNASIEKEMI